

# ΒΙΒΛΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΤΥΠΩΘΕΝΤΑ

**ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΙΣΤ. ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΑ.**

(15) — Πλουτάρχου τὰ Ἡθικά. Venetiis, in aedibus Aldi et Andreae Asulanī socii, mense Martio. M. D. IX. εἰς φύλ.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Έκδότης τοῦ ἡθικοῦ πονήματος τούτου τοῦ Πλουτάρχου είναι δὲ Κρής Δημήτριος Δοῦκας, ὃστις πρὸς ἐπαίνον τοῦ φιλέλληνος τυπογράφου "Ἀλδον" γράφει ἐν τῷ προοιμίῳ. "Ἄλδος δὲ σωτῆρ τῆς Ἐλληνιδος φωνῆς, μῆτε πόνων μῆτε δαπάνης φεισάμενος, τὸν ψυχικὸν τυπτον πλοῦτον ἡμῖν ἐσώρησετο. Περὶ τῆς σπανίας ἐκδόσεως ταύτης δὲ Βρυνέτος, Τόμ. Γ'. σ. 107, ἀναφέρει τὰ ἑφεξῆδε. Première édition, rare et recherchée; elle contient 1050 pag. chiffrées, précédées de 16 non chif., et suivies de l'ancre, sur un feuillet blanc; vendu 61 fr. *bel exempl.* d'O. . . . ; 100 fr. *mar. bl. Larcher.* Il y-a-à la Bibliothèque du roi un exempl. imprimé sur *vélin*.

(16) — Ἀπαντα τὰ τοῦ Πλάτωνος. Omnia Platonis opera. Aldus M. R. Τομ. 2. εἰς φύλ.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδῃ τοῦ Β'. Τομ. ἀναγινώσκεται ἡ ἐπιγραφὴ αὐτη. — « Ἐνετίσιν ἐτυπώθη παρὰ τοῖς οπερὶ τὸν Ἀλδον, παλκιοῖς τισι καὶ ἀξιοπίστοις κεχρημένον πάντειγράφοις· χιλιοστῷ πεντηκοστῷ τρισκαιδεκάτῳ ἀπὸ τῆς θεογονίας ἐνιαυτῷ, καθ' ὃν Ἰωάννης Μεδικεὺς ὁ Λαζαρεντίου καλοῦ πατρὸς καλὸς υἱὸς, τῆς ἀερας δὴ καὶ παντοχρατορικῆς ἀρχιερατείας ἀξιωθεὶς ἐν Ρώμῃ, Λέων μετωνομάσθη δέκατος· φῶ πᾶς δὲ Χριστώνυμος λεώς, ἀνδρες, γυναικες, παῖδες, γέροντες οβίον πολυετῆ καὶ πάντα συνεύχονται τ' ἀγαθά· πάντες γὰρ ἐλπίζουσιν αὐτὸν, εἰρηνοποιὸν μὲν, καὶ πολέμων οἵς νῦν ὄπαντα πυρπολεῖται κατασθεστῷ· τῇ; δ' ἀληθινῆς πατείας; καὶ τῶν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ  
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ  
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Θ. ΠΕΤΡΙΟΥ  
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠΙ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΡΙΟΣ

·πέλληνικῶν λόγων ἀνακαινιστὴν, καὶ τῆς μὲν Ἰταλίᾳς νοσούστης  
·καὶ στασιαζούστης λατρὸν, αὐτῆς δὲ τῆς Ἑλλάδος, πάλαι κατα-  
·πεδουλωμένης, ἐλευθερωτὴν, καὶ ὅλως τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων  
·πεύεργέτην ἔσεσθαι καὶ διορθωτήν. Venetiis, in aedibus Aldi et  
·Andreae Soceri, mense septembri. M. D. XIII. » Τὴν πρώτην  
·ἐκδοσιν ταύτην τῶν Ἀπάντων τοῦ Πλάτωνος επροσφώνησεν ὁ  
·τυπογράφος "Αλδος εἰς τὸν προστάτην τῶν Ἑλληνικῶν γραμμά-  
·των Λεονταρία δέκατος Πάλαιρ 'Ρώμης. Ξμετὰ τὴν ἀφιερωτικὴν  
·ἐπιστολὴν ἔπειται ἐν ποίημα Ἑλληνιστὶ συντεθὲν παρὰ τοῦ Μάρκου  
·Μουσούρου πρὸς ἔπαντον τοῦ ῥηθέντος Πάπα διὰ τὴν πρὸς τοὺς  
·Ἑλληνας πατρικὴν στοργὴν του, καὶ ἐξ αὐτῆς εἰκάζει ὅτι θέλει  
·συνδράμει εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος του, οὗτος ὑπὸ<sup>τοῦ</sup>  
·τοῦ ζυγοῦ τῶν Τούρκων. Τὸ ποίημα τοῦτο τοῦ Μουσούρου με-  
·τεφράσθη Λατινιστὶ ὑπὸ τοῦ λογίου Φλωρεντινοῦ Ζηνοβίου 'Α-  
·τζιαϊόλι (Zenobio Acciaioli), καὶ ἐτυπώθη ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ  
·Πλάτωνος τοῦ 1556 ἑτους ἐν τῇ πόλει Βασιλείᾳ (Basilea). Τὴν  
·λατινικὴν μετάφρασιν ταύτην μετετύπωσεν ὁ Ἰταλὸς μεταφρα-  
·στὴς τοῦ "Αγγλου βιογράφου τοῦ Πάπα Λέοντος Ι". Κ. Μπόσης  
(Bossi) ἐν τῷ Τομ. Ε'. σ. 287 μὲ σχμειώσεις ἐρυηνευτικὰς  
·τριῶν ἐδαφίων τοῦ ποιημάτιον τοῦ Μουσούρου. "Ἐν ἐξ αὐτῶν ἀ-  
·φορᾷ τὰς εὐχὰς τοῦ Μουσούρου ὑπὲρ ἐλευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος,  
·καὶ περὶ τῶν εὐχῶν τούτων τοῦ Ἑλληνος ποιητοῦ ιδοὺ τί γρά-  
·φει ὁ Κ. Μπόσης, ἐν σελ. 202. Il poeta, greco per nascita,  
·sospira per la liberazione della sua patria. Questo voto ve-  
·desi espresso in tutt' i componimenti greci di quella età. Τὸ  
·περὶ οὗ ὁ λόγος ποιημάτιον τοῦ Μουσούρου μὲ τὴν λατινικὴν  
·μετάφρασιν τοῦ 'Ατζιαϊόλι ἐτυπώθη χωριστὰ ἐν Ἀμστελοδα-  
·μίῳ τὸ 1676 ὑπὸ Φιλίππου Μουγκέρου χάριν τῆς μαθητευόσῃς  
·νεολαίας μὲ τὴν ἐφεξῆς ἐπιγραφήν. Marci Musuri Cretensis  
·carmen admirandum in Platонem; una cum versione Latina  
·et elegantissima Zenobii Acciaioli, ad usum juventutis nunc  
separatim editum a Philippo Munckero. Amstelodami. Typis  
et sumtibus Jacobi Junii 1676 εἰς 4<sup>ον</sup> Περὶ δὲ τῆς Α' ἐκδό-  
·σεως τῶν Ἀπάντων τοῦ Πλάτωνος ὁ Βρυνέτος, Manuel etc. τόμ.  
Γ', σ. 91 δίδει τὰς ἐφεξῆς βιβλιογραφικὰς εἰδῆσεις. Première  
édition, rare et recherchée, vend. 119 fr. m. r. Gaignat; 340  
fr. (très-bel exempl.) St. Céran, et 425 fr. F. Didot; 124  
fr. Delcro; 88 fr. Rover; 25 l. 10 sch. sterl. Heath; 249  
fr. m. r. Larcher. Un exemplaire imp. sur velin a été vendu  
55 liv. 13 sch. Askew; mais il serait beaucoup plus cher

## 12 ΒΙΒΛΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

aujourd'hui. Le vol. est divisé en 2 parties; la première a 502 pages; la seconde 439; le tout est précédé de 15 f. préliminaires.

(17) — Ἰσοχίου Λεξικόν. Venetiis, in aedibus Aldi et Andreæ Soceri, M D XI Y. εἰς φρ̄λ.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Τὸ λεξικὸν τοῦτο εἰδότη ἐπιμελεῖται Μάρκου Μουσούρου. Οὐρανέτος, Manuel etc. Τόμ. B', σ. 175 παρατηρεῖ δὲ ὅτι πρώτη ἑταῖρος αὗτη τοῦ Ἰσοχίου εἶναι μὲν σπανία, δχι δὲ πολύτιμος, ἐπειδὴ ὀλίγον τὴν ζωτοῦσιν εἰ βιβλιόφιλος. Επωλήθη 48 φρ. Μετεπιπώθη ἐν Φλωρεντίᾳ τὸ 1520 παρὰ τῶν κληροιδμῶν τοῦ τυπογράφου Junta.

(18) — Πιενδάρου Ὀλυμπιακαὶ Νέμεα, Ηὔπικ, Ἰσθμιαὶ, μετὰ ἔξηγήσεως παλαιᾶς πάντα ωραίημου καὶ σχολίων ὄμοιών εἰς 4<sup>η</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Ἐν τῇ προτελευταῖς σελίδῃ τοῦ βιβλίου τούτου ἀναγινώσκεται ὡς ἔφεζῆς σημείωσις. εἰς τοῦ Πιενδάρου περίοδος παύτη τῶν ὀλυμπιονικῶν, πυγμανικῶν, νεμεονικῶν τε καὶ ισθμιονικῶν, ἐν ῥώμῃ τῇ βασιλείδι τῶν πόλεων παρὰ τοῖς οἰκείοις τοῦ μεγαλοπρεποῦς Αὐγούστινου τοῦ Κυσσίου ἐντυπωθείσα, πέπρας εἰληφεν ἡδη σὺν Θεῷ ἀναλόγουσι μὲν τοῖς αὐτοῖς, διὰ παρακινήσεως τοῦ λογίου ἀντίρρεις Κυρυνήλιου Βελίγνου τοῦ Οὐρπτερνιέως, πάντα δὲ καὶ δεξιότητι Ζαχαρίου Καλλιέργου τοῦ Κρητὸς, ἔτει τῷ ἀπὸ τῆς ἐντάρτιας οἰκονομίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ χριστῷ φιέ. μηνὸς Αὐγούστου γ'. Δέοντος δεκάτου μεγίστου ἀρχιερέως δούλως οἰκονομοῦντος Ῥώμην. Ἐν τῇ τυπώσει τοῦ βιβλίου τούτου ὁ Καλλιέργης ἐπιβούθεσεν εἰς τὸ σύνηθες στέμματον, τὸ Κυρύκειον τοῦ Θεοῦ, ἔναν ἀστέρα. Τὰ ποιήματα ταῦτα τοῦ Πιενδάρου ἐπιπλέονταν δύο ἔτη πρότερον ὑπὸ Ἀλδου καὶ Ἀνδρέα Ἀσουλάνου, καὶ ὡς πρώτη ἐκδοσίες αὗτη εἶναι σπανία καὶ πολύτιμος. Ήσοι δὲ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Καλλιέργου ἴδοι τί γράψει ὁ Οὐρανέτος, Manuel. Τόμ. Γ'. σ. 80. Édition également rare et recherchée: 30 à 40 fr.; vend. 104 fr. bel exempl. m. r. de Cotte; 67 fr. m. r. dent. F. Didot; 50 fr. Mac-Carthy. La totalité du volume est de 240 f. divisés en 31 cahiers, sous les signat. α—ξ, et Α-Ρ, le 6 f. du cahier I (iota), et le 10 du cahier Θ sont tous blanches. Les savans reconnaissent que pour les *Olympiques*, les *Némeennes* et les *Isthmiques*, la leçon qu'a adoptée

Callieri est préférable à celle qu'a suivie Alde, et qu'au contraire ce dernier donne un meilleur texte des *Pythiques* que l'éditeur de Rome. D'après cela il est convenable de réunir les deux éditions; la dernière a d'ailleurs pour elle l'avantage des scholies.

(19) — *Αποδέγματα φιλοσόφων καὶ στρατηγῶν, ἥπτόρων τε καὶ ποιητῶν, συλλεγέντα παρὰ Ἀρσενίου Ἀρχιπισκόπου Λιονεύμβασίας, καὶ ἀφιερωθέντα τῷ Παναγιωτάτῳ καὶ Μακαριωτάτῳ Πατρὶ καὶ Κυρίῳ ἡμετέρῳ Κυρίῳ Λέοντι δεκάτῳ, τῆς ἀγίας τοῦ Θεοῦ Ῥωμαϊκῆς καὶ Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀκρῷ Ἀρχιερεῖ, ἐν Ῥώμῃ, παρὰ Ζαχαρίᾳ Καλλέργη τῷ Κρητὶ. εἰς 8<sup>η</sup>.*

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Τὸ βιβλίον τοῦτο δὲν ἔχει χρονολογίαν γενικῶς; ὅμως οἱ βιβλιογράφοι νομίζουν, ὅτι ἐπιπλέον κατὰ τὸ 1515 έτος. ίδε Vita e Pontificato di Leone X di Roscoe, tradotta da Luigi Bossi. Milano, 1826 Τόμ. IV. σ. 116, καὶ Manuel du Libraire τοῦ Βρυνέτου, Τόμ. Α'; σ. 119.

(20) — *"Αλδου Μανουτίου Ῥωμαίου Γραμματική. Venetiis, in aedibus Aldi et Andreae Soceri, mense novembri, M. D. XV. εἰς 4<sup>η</sup>.*

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ,** Ή γραμματική αὕτη ἐξεδόθη ὑπὸ Μάρκου Μουσούρου μετὰ τὸν θάρον θάνατον τοῦ Μανουτίου. Aldus immatura morte praeventus, ὡς γράφει ὁ Μουσούρος ἐν τῇ ἀφιερωτικῇ τοῦ πονήματος τούτου ἐπιστολῇ του πρὸς Ιωάννην Γραλιέρον, Γραμματέα τοῦ Βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου. Περὶ δὲ τῆς σπανιότητος καὶ τῆς ἀξίας τοῦ πονήματος τούτου ίδοι τί ἀναφέρει ὁ Βρυνέτος, Manuel, Τόμ. B'. σ. 422. Grammaire rare, parce qu'elle n'a été imprimée qu'une seule fois. Le vol. est composé de 136 f. dont le dernier contient le registre et l'ancre. On trouve de plus, après le frontispice, une préface en 2 f. adressée à J. Grolier par M. Musurus. Vendu 88 fr. Rover; 61 fr. d'O. ....

(21) — Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ παρούσῃ βίβλῳ. Θεοχρίτου Εἰδύλλια ἔξι καὶ τριάκοντα. Τοῦ αὐτοῦ ἐπιγράμματα ἔνεσσα καὶ δέκα. Τοῦ αὐτοῦ Πέλεκυς καὶ πτερύγιον. Σχόλια

τὰ εἰς αὐτὰ εύρισκόμενα, ἐκ διαφόρων ἀντιγράφων εἰς ἐν συλλεγθέντα· ἀναλώμασι Κορυνηλίου Βενίγνου τοῦ Οὐιτερ-  
βιέως· πόνῳ δὲ καὶ δεξιότητι Ζαχαρίου Καλλιέργου τοῦ  
Κρητὸς· ἐν ‘Ρώμῃ, μηνὶς Ἰανουαρίου οὗ’. χιλιοστῷ φίεται.  
εἰς 8<sup>η</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Τόσον διᾶ τὸ προλαβὸν πόνημα ‘Αποφθέγματα,  
ὅσον διὰ τὸ παρόν, ὁ τυπογράφος Καλλιέργης ἔλαβε παρὰ τοῦ  
Πάπια Λάσοντος τοῦ δεκάτου τὸ προνόμιον νὰ μὴ μετατυπωθῶσι  
ταῦτα ἀπὸ ἄλλον τυπογράφον, ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ, πρὶν πα-  
ρέλθωσι δέκα ἔτη μετὰ τὴν δημοσίευσίν των. Τὰ ἐπὶ τῶν  
ποιημάτων τούτων σχόλια, ἐσύλλεξεν ὁ Καλλιέργης ἐκ πολλῶν  
διεσκορπισμένων ἀντιγράφων χειρογράφων. Τούτου ἔνεκκα ὁ  
Κράσσος (Crasso), ἐν τῷ συγγράμματί του *De Poet. suor.*  
*temp.*, εἶπεν δτὶ ἡ Ζαχαρίας Καλλιέργης ὅτοι καλδὲ τῶν Ἑλλη-  
γῶν ποιητῶν ἔρμηνετής. Ή πρώτη ἔκδοσις τοῦ Θεοκρίτου, ἥ-  
τις, ὡς παρατηρεῖ ὁ Βρυνέτος, Manuel Tóth. Γ' σ. 440 ἐτυπώ-  
θη εἰς Μεδιόλανα περὶ τὸ 1480—1481 ἔτος, εἶναι διμοιρό-  
φος τῆς γραμματικῆς τοῦ Λασκάρεως καὶ τοῦ Ἐλλ. Ψαλτηρίου,  
θεωρεῖται ἔργον τοῦ αὐτοῦ τυπογράφου, δὲν περιέχει εἴμην δέκα  
όκτω εἰδύλλια· ἡ δὲ δευτέρα, τυπωθείσα ὑπὸ ‘Αλδου τὸ 1495  
ἔτος, τριάκοντα. Ὁ Καλλιέργης λοιπὸν ἐπρόσθετεν ἐκ τῆς ἔκδο-  
σει του ξεῖ εἰδύλλια, τὰ ἐπιγράμματα, τὴν σύριγγα, τὸν πέλε-  
κυν, τὰ πτερύγια καὶ τὸν βωμόν. ‘Ο Ρείσκιος (Reiske) διε-  
λῶν περὶ τῆς ἔκδοσεως ταύτης τοῦ Καλλιέργου, ἐν τῇ ὑπ’ αὐ-  
τοῦ γενομένῃ ἐν Λειψίᾳ τὸ 1765 ἔτος, λέγει ἐν τῷ *Προοιμίῳ*  
του σ. 12 τὰ ἐφεξῆς· *editio praestantissima et exemplar*  
*omnium insecurarum, nisi si quid Henricus Stephanus ab hoc*  
*exemplo discessit. Explevit enim Zacharias Aldinae lacunas,*  
*et non pauca carmina bucolicorum graecorum, quae ad Aldi*  
*manus non pervenerant, addidit, neque fuit post Zachariam*  
*qui Theocritum nova quadam accessione locupletaret. καὶ ἐν*  
*σ. 14 προσθέτει. Quod si essem copiis et usu vetustorum*  
*librorum et peritia rerum in literis seculis xv et xvi gesta-*  
*rum instructior, otioque praeterea si abundarem, erat hic*  
*commodus locus de typographia a Zacharia Calliego Romae*  
*adornata, et de libris ab eo profectis, item de Cornelio Be-*  
*nigno, Viterbiense, qui sumptus huic editioni erogasse di-*  
*citur, nec non de numero carminum Theocritiorum dispu-*

tandi. Ἡ ἔκδοσις αὗτη τοῦ Θεοχρίτου μὲ τὰ σχόλια τοῦ Καλλιέργου λατινιστὶ μεταφρασμένα μετεπωάθησαν τὸ 1553 ἔτος ἐν Φραγκοροτίῳ ex officina Petri Burbachii. Περὶ τῆς σπανιότητος καὶ τῆς αξίας τῆς ἔκδοσεως τοῦ Καλλιέργου ὁ Βρυνέτος Manuel, Τομ. Γ'. σ. 441 γράφει ἡδη rare et très recherchée vend. en mar. 31 fr. la Vallière; 36 fr. Gouttard et Soubise; 73 de Cotte; 48 fr. m. r. d' O... 40 fr. McCarthy. Le volume est divisé en deux parties; la première contient le texte de Théocrite, en 88 f. signat. α—μ. la seconde renferme les scholies en 116 f. signat. Α—εε, Le titre est tout grec.

(22) — Παυσανίου Περιήγησις τῆς Ἑλλάδος. Venetiis, in aedibus Aldi et Andreae Soceri. mense julio. M. DXVI. εἰς φυλ.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Ὁ ἔκδοτος τοῦ ποιήματος τοῦ Παυσανίου εἶναι ὁ Μάρκος Μουσούρος, ὃστις τὸ ἐπροσφώνησεν εἰς τὸν ίάννυν Λάσκαριν τὸν Φρυνδακινόν. Περὶ τῆς ἔκδοσεως ταύτης ἴδοι τί γράφει ὁ Βρυνέτος Manuel, Τομ. Γ' σ. 30. Première édition, rare; elle contient, outre 282 pag. de texte, 2 f. préliminaires, et un f. à la fin pour la souscription et l'ancre. vendu 53 fr. m. r. la Vallière; 96 fr. Soubise; 69 fr. Rover; 150 fr. bel exempl. m. v. tab. l'Héritier; et 100 fr. d'O. . . . 140 fr. Larcher.

(23) — Μουσαίου ποιημάτιον τὰ καθ' Ἡρῶ καὶ Λεάνδρον. Ὁρφέως Ἀργοναυτικά. Τοῦ αὐτοῦ Ὑμνοί. Ὁρφέως περὶ λίθων. Venetiis, in aedibus Aldi et Andreae Soceri, mense novembri. M. D. XVII. εἰς 8ον.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου ἐτυπώθη καὶ ἡ Λατινικὴ μετάφρασις ἐπιστασίᾳ Μάρκου Μουσούρου, ὃστις ἐν τῇ πρώτῃ σελίδῃ κατεχώρισε δύο ἐπιγράμματα πρὸς τιμὴν τῆς Ἡροῦ, τοῦ Λεάνδρου, καὶ τοῦ ποιητοῦ τῶν. Ἀναγενώσκεται δὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ποιήματος ἡ ἐφεζῆς περίεργος εἰδοποίησις τοῦ τυπογράφου, ὃστις ὅμιλεῖ τὴν αὐτὴν γλῶτσαν τῶν ἐπὶ τῶν ἥμερῶν μας τυπογράφων τῆς Ἑλλάδος.

#### ΑΛΔΟΣ Ο ΡΩΜΑΙΟΣ ΤΟΙΣ ΣΠΟΥΔΑΙΟΙΣ ΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ.

« Μουσαίον τὸν παλαιότατον ποιητὴν ἡθέλησα προοιμιάζειν τῷ τε Ἀριστοτέλει, καὶ τῶν σοφῶν τοῖς ἑτέροις αὐτίκα δι' ἐμοῦ ἐντυπασσομένοις, τῷ τε εἴγαι αὐτὸν ἡδιστον ἄμα καὶ λογιώτατον

καὶ μάλιστα ὡς ἐν εἰδῆτε τὰ πχρὰ τούτου τῷ Οὐιδίῳ δανεισθέντας δαιμονίως τῷ δυτὶ καὶ εὐφυῶς, καὶ δπως αὐτὸν ἔμιμησατο ἐν ταῖς Ἡρῷς καὶ Λεάνδρου πρὸς ἄλληλους ἐπιστολαῖς· λαμβάνετ' οὖν τουτὶ τὸ βιβλίδιον, οὐ προτικαὶ μέν τοι, δότε δὲ τὰ γράμματα, ἵν' ἔχω καὶ αὐτὸς προίζεσθαι ὑμῖν πάσας τὰς τῶν ἐλλήνων ἀρίστας βίβλους, καὶ δυτῶς εἰ διώσετε δώσω· ὅτι οὐκ ἔχω ἐντυποῦν ἀνευ χρημάτων πολλῶν πιστεύετε τοῖς οὐκ ἀκειδύνως ἐμπειραθεῖσι καὶ πάντων μάλιστα ούτωσι λέγοντι Δημοσθένει· δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἀνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν διόντων· οὐ μὴν φιλοχρημάτως ἔχων, μᾶλλον δὲ τοῖς τοισύτοις ἀπεγκλωβισμένος ταῦτά γε εἴρηκα· καὶ τοι χρημάτων ἀνευ οὐδενατὸν εὑπορεῖν ὃν ὑμεῖς μὲν ὑπερβαλλόντως ἐφίεσθε, αὐτοὶ δὲ πολλῷ μόχθῳ καὶ δαπάνῃ πεπονηκότες διατελοῦμεν. Εὕρηται. » Ἡ δὲ ἀξία τῆς ἐκδόσεως ταύτης, κατὰ τὸν βιβλιογράφον Βρυνέτον, Manuel Tóm. B', σ. 531, εἶναι 22 καὶ 23 φρ.

(24) — Θωμᾶς τοῦ Μαγίστρου κατὰ ἀλφάριθμον, ἀτθίδος διαλέκτου ἐξλογαί· αἵ; οἱ δοκιμώταται χρῶνται τῶν παλαιῶν, καὶ τινες αὐτῆς παρασημειώσεις καὶ διαφοραί. Καὶ αὗται ἐν ‘Ρώμῃ παρὰ Ζαχαρίᾳ Καλλιέργῃ τῷ Κρητὶ ἐτυπώθησαν, χιλιοστῷ φιλ’’, μηνὸς μαρτίου δ’. ἐπὶ Λέοντος δεκάτου Πάπα ‘Ρώμης. εἰς 8<sup>η</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** ‘Ἡ ἐκδόσις αὕτη εἶναι σπανία καὶ πολύτιμος, οὐσα ἡ πρώτη κατὰ τοὺς βιβλιογράφους Maittaire, Annal. Typogr. Tóm. B' σ. 308 καὶ Βρυνέτον, Manuel Tóm. Γ' σ. 455, οστις προσθέτει τὰ ἐφεξῆς. 11 fr. Crévenna; 24 fr. m. v. Mac-Garthy. On la trouve ordinairement reliée avec Phrynicus. Les deux auteurs ensemble, 1 liv. 2 sch. Pinelli.

(25) — Σχόλια παλαιὰ τῶν πάνυ δοκίμων εἰς τὴν ‘Ομῆρον’ Ἰλιάδα· καὶ Ἰάνου Λασκάρεως τοῦ ‘Ρυνδακινοῦ’ επιγράμματα δύο εἰς τὸν “Ομηρον καὶ εἰς τοὺς σχολιαστὰς αὐτοῦ. εἰς φύλ. μικρόν.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** ‘Ἡ χρονολογία τῆς τυπώσεως τοῦ πονήματος τούτου ἀναγινώσκεται ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδῃ οὕτω. « ’Ἐτυπώθη ἐν Ρώμῃ παρὰ τῷ Κυρίου λόφῳ ἐν τῇ οἰκείᾳ τοῦ εὐγενοῦς

νακι σαφοῦ ἀνδρὸς, προξένου τε τῶν λογίων καὶ κηδεμόνος ἀριστού τοῦ Κυλλεγίου, τῷ ἀπορήστων γραμματέως τοῦ ἀκρου θάχαρεβέως, ἐπειδὴ αὐτὸς. Τὸ βιβλίον τοῦτο καὶ τὰ ἐπόμενα ἔτερα δύο ἐτυπώθησαν ἐπιμελεῖσθαι Κωνσταντίνου Φάλλη, Νικολάου Σοριανοῦ, Χριστοφόρου Κονδολέου καὶ Ματθαίου Δεσπόρη, οἵτε νε; ήταν μαθηταὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ φιλομανίσσοντος καὶ φιλέληνος Πάπα Λέοντος τοῦ θεοφόρου συντημέντος ἐν Ρώμῃ Ἐλληνικοῦ Γυμνασίου. Εἶδομον μάλιστα εἰς τοὺς ῥηθέτας ἐκδότας τὸ Προνόμιον, ὅπερ ἀναγινώσκεται ἐν τῇ ἀργῇ ἐκάστου τῶν τριῶν, περὶ ὃν ὁ λόγος Βιβλίων, δι' οὗ καθυποῖτάλλεται εἰς ἀφορισμὸν καὶ χρηματικὴν ποιηὴν ἐκεῖνος, διστις ἕθελε τὰ μετατυπώσα τὴν πωλήσην ἀδείας τοῦ Γυμνασίου, τὴν τῶν κηδεμόνων αὐτοῦ, περὶ παράθιμωσι δέκα ἓτη.

(26) — Σχόλια παλαιὰ τῶν κάνυ δοκίμων εἰς τὰς σωζόμενας τοῦ Σοφοκλέους Τραγῳδίας. Ἐν 'Ρώμῃ, κ.τ.λ. αὐτη'. εἰς 4<sup>ο</sup> μικρόν.

(27) — Πορφυρίου φιλοσόφου 'Ομηρικὰ ζητήματα καὶ περὶ τοῦ ἐν 'Οδυσσείᾳ τῶν υπαρχῶν ἄντρου. Ἐν 'Ρώμῃ κτλ. αὐτη'. εἰς 4<sup>ο</sup> μικρόν.

(28) — 'Ἐρωτήματα τοῦ Χρυσολωρᾶ' περὶ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων ἐκ τῶν Χαλκονδύλου. Erotemata Chrysolorae. De formatione temporum ex libro Chalcondylae. Impressum Romae, per Zachariam Galliergum. M. D. XXII. εἰς 8<sup>ο</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Περὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης τοῦ Χρυσολωρᾶ, ἥτις εἶναι ἡ τετάρτη, εἶναι δέξιον ἀπορίας, πῶς ὁ γνωστὸς βιβλιογράφος Βρυνέτος, Manuel Tōm. A', σ. 396, ὀμιλῶν περὶ αὐτῆς λέγει, ὅτι βιβλιογράφοι τινὲς τὴν ἀποδίδουν εἰς τὸν τυπογράφον Καλλιέργην, καὶ ἀρήκει τῇ IE'. ἐκατονταστηρίδι, ἐνῷ ἀνήκει τῇ IC'. ἴδού τίνι τρόπῳ ἐκφράζεται Ερωτηματα, gr. (*Editio vetus absque ulla nota, sec. xv*), in 8<sup>ο</sup>. Cette édit., très-rare et fort bien exécutée, a des signat. de α—θ; elle consiste en 64 f. dont chaque page renferme 22 lignes. Quelques bibliogr. la croient sortie des presses de Callieri; le vol. commence ainsi: 'Ἐρωτηματα του Χρυσολωρα. On lit au verso du dernier f. cette souscription en lettres capitales: ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΑΤΙ

ΚΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΟΛΩΡΑ (sic); puis l'alphabet. Vend.

300 fr. Brienne Laire. 80 fr. d'Ο . . Ἡ πρώτη ἔκδοσις τῶν  
Ἐρωτημάτων τοῦ Χρυσολωρᾶ ἐγένεν ἐν Βενετίᾳ τὸ 1484 ἡπος  
ὑπὸ τοῦ τυπογράφου Peregrini Bononiensis.

(29) — Τὸ μέγα καὶ πάνυ ὠρέλιμον Λεξικὸν, ὅπερ Γαρ-  
βῖνος (γρ. Βαρύνος) Φωτιώτης Κάμηρος ὁ Νουκερίας ἐπί-  
σχοπος ἐκπολλῶν καὶ δικρότων βιβλίων κατὰ στοιχεῖον  
συνελέξατο. εἰς φύλ.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Βν τῷ προμετωπίῳ τοῦ Λεξικοῦ τούτου ἐ-  
πεταῖ ἡ Λατινικὴ μετὰ τὴν Ἑλλ. ἐπιγραφὴν, καὶ τρία ἐπιγράμ-  
ματα τὸ μὲν Ἰάννου τοῦ Λασκάρεως, τὸ δὲ τοῦ Πολιτιανοῦ,  
καὶ τὸ τρίτον τοῦ Καρτερούμάχου. Ἀναγινώσκεται ἐπίσης καὶ ὁ  
ἀφορισμὸς τοῦ Πάπα Λέοντος τοῦ δεκάτου κατ' ἑκείνου, δοτις  
ἡθελε τολμήσῃ νὰ τὸ μετατυπώσῃ, πρὶν παρέλθωσι δέικ ἔτη.  
Ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ σελίδῃ τοῦ Λεξικοῦ τούτου ἀναγινώσκεται  
ἡ ἐφεζῆς σημείωσις. «Τὸ μέγα τοῦτο καὶ πάνυ ὠρέλιμον λεξι-  
κὸν ἡδη σὺν Θεῷ ἐν Ἐρυθρᾷ πέρας εἴληρεν, ἀναλόγωσι μὲν τοῖς  
παύτοις, γχλκοτίπωις δὲ γλυφίσι, πόνῳ τε καὶ διορθώσει Zzgaz-  
nōrōv Καλλιεργίου τοῦ Κρητὸς, τῷ λογίων ἀνδρῶν χάριν καὶ  
πλόγων ἑλληνικῶν ἐφερένω. ἐν ἔτει τῷ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεν-  
νητείας χιλιοτῷ πεντακοσιοστῷ τε καὶ είκοσιτῷ τρίτῳ, Σκι-  
θαριοῦ· τετάρτῃ φθίνοντας. ἡ Τὸ λεξικὸν τοῦτο ἐτυπώθη  
κατὰ πρῶτον ἐν Βενετίᾳ ὑπὸ Ἀλδου τὸ 1496 ἥτο; εἰς φύλ. Με-  
τετυπώθη δὲ μὲν μικρατέρως; χρακτήρας τὸ 1504 ἥτο;, μὲ τὴν  
ἐζῆς Λατινικὴν ἐπιγραφήν. *Thesaurus Cornucopiae et Horti*  
*Adonidis*, etc. Τὴν ὠρέλειαν τοῦ λεξικοῦ τούτου κατὰ τὴν ἐποχὴν  
τῆς ἔκδόσεώς του διεσάλπισαν ἐν τοῖς περὶ αὐτοῦ ἐπιγράμμασιν  
Ιάνος Λάσκαρις ὁ Πανδακηνός, ὁ Σκηπίων Καρτερούμάχος, καὶ ὁ  
Ἄγγελος Πολιτιανός, τοῦ δόποίου εὐχρεστοῦματι ν' ἀναφέρω τὸ  
τετράστιχον, Ἐλληνιστὶ καὶ Λατινιστὶ συνταχθὲν πρὸς τιμὴν τοῦ  
συντάκτου Βαρίνου.

Ἐλλάδι τοῖς ιδίοις πεπλανημένη ἐν λαῖσυρίνθοις

Οὐ μίτων, ἀλλὰ βίστον προσθετο δαιδάλεον,

Οὐχ Ἐλλην, ίταλος δὲ Βαρίνος, κοῦτιγε θαῦμα·

Εἶγε νέοι τὴν γραῦν ἀντιπελαργέομεν.

*Graeciae propriis erranti in labyrinthis*

*Non filum, sed librum proposuit Daedaleum,*

*Non Graecus, sed Italus Varinus: nec mirum quidem,*

*Si juvenes yetulae beneficium rependimus.*

Τὸ λεξικὸν τοῦ Βαρίνου ἦτο, μέχρι τοῦ τέλους τῆς ΙΙΙ'. ἐκατονταετηρίδος, ἀνὰ χεῖρας τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν τοῦ Ἐλληνικοῦ γένους, μὴ ὑπάρχουντος ἀτέρου· καὶ μόλινότι μετετυπώθη ἐν Βατιλείᾳ τὸ 1538 ἔτος, καὶ ἐν Παρισίοις ὑπὸ τοῦ τυπογράφου Ἑλληνικῶν πονημάτων Μορέλλου, περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΖ'. ἐκκτονταετηρίδος, δὲν εὑρίσκετο πλέον παρὰ τοῖς βιβλιοπώλαις περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐποχής της ἐκκτονταετηρίδος, καὶ ἐάν εὑρίσκεται ἀντίτυπόν τι, ἡ ἀξία του ἔτοις ὑπερβολική. Τούτου ἐνεκκάριον ἐν Βενετίᾳ φιλέλλην τυπογράφος Βόρτολις, ἐνδοὺς εἰς τὰς καθηματινὰς αἰτήσεις τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀνταποκριτῶν του, τὸ μετετύπωσε κατὰ τὸ 1712 ἔτος, καὶ τὸ ἀφιέρωσεν εἰς τὸν φιλόμουσον ἡγεμόνα τῆς Οὐγγροῦ λαχίας, Ἰωάννην Κωνσταντίνον Βασιλέα Βοεβόδαν Βοχγκορδάνον, θέσας καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ λεξικοῦ τὴν Ιχνογραφίαν, τοῦ ἡγεμόνος τούτου. Ἡ δὲ ἐγημερίς τῆς Βενετίας τοῦ ἔτους ἐκείνου *Diario di Venezia*, Τόμ. I. σ. 127 ἐδημοσίευσε περὶ τῆς ἐκδόσεως τὰ ἐρεῖται. Le deux premières éditions de Varino étaient devenues si rares, et de prix si énorme, que à gran pena per venticinque e anche trenta ducati Veneziani potevano appresso i Libraj ritrovarsi. I Greci massimamente di Levante, appresso i quali questo Lessico est en crédit et en usage plus di qualunque altro, ne hanno sollecitato il Bartoli a ristamparlo κ.τ.λ. Κατὰ τὴν γνώμην δὲ τοῦ Βρυνέτου, Manuel Τόμ. Γ'. σ. 67, ἡ ἐκδοσίς τοῦ λεξικοῦ τούτου, ὑπὸ τοῦ τυπογράφου Καλλιέργη, εἶναι πρώτη. ίδοι τὸν τρόπῳ τὴν περιγράφει. Première édition d'un ouvrage, qui était utile lorsqu'il parut, mais que d'autres lexiques plus complets ont éclipsé; la présente édition a des signatures de A-YYY, y compris le frontispice. On en trouve difficilement de beaux exemplaires. vend. 69 fr. (bel exemplaire en 2 vol. rel. en *peau de truie*) Gouttard; 6 liv. 6 s. sterl, Roxburghe; 80 fr. Larcher; 64 fr. 55. c, Bosquillon. L'édition de Barle 1538, *in fol.* quoique préférable à la précédente, n'est pas chère; vend. cependant 32 fr. Bosquillon. Celle de Venise, 1712, *in fol.* contient des augmentations par Ant. Bartoli, et les exemplaires en sont peu communs; 1 liv. 15 sch. Askew, et jusqu'à 14 liv. 3 sch. Heath, en 1810.

(30) — ‘Ομήρου Ἰλιάς, μεταβληθεῖσα πάλαι εἰς κοινὴν γλῶσσαν’ νῦν δὲ διερθωθεῖσα καὶ διατυπωθεῖσα συντόμως καὶ κατὰ βιβλία, καθὼς ἔχει ἡ τοῦ ‘Ομήρου βίβλος; παρὰ

Νικολάου τοῦ Ασυκάνου· ἔστι μὲν ἡ βίος πάνυ ὠρέλιμος καὶ ὠρείχ τοῖς ἀναγνωστούσις, καὶ ἐπειδὴ εἰσὶν ἐν τῇ δε τῇ βίοιᾳ πολλαὶ λέξεις δειναι, ἥγουν Ὁμηρικαὶ, ἐγένετο καὶ πίνακι, ἐν ὁπίνακι εὐρήσεις ταῦτας τὰς Ὁμηρικὰς λέξεις ἀπλῶς ἐξηγημένας. Λάθετε τοιγαροῦν πάντας τὴν βίολον, οὐκ εἰδῆτε τὰ ποικίλα κακορθώματα τοῦ Ὁμήρου.

**Stampata in Venetia per Maestro Stefano da Sabio, ad instantia di Misser Daminian di Santa Maria da Spici. M. D.**

**XXVI.** nel mense di maggio. εἰς 4<sup>η</sup> μικρὸν, μὲ ἰχνογραφίας.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Μή τὸ τέλος τῆς μεταφράσεως ταῦτης τῆς Ἰλαδός ἐτυπώθη καὶ ἔτερον πίνακι τοῦ αὐτοῦ μεταφραστοῦ Λουκάνου ἐπιγραφόμενον **ΑΛΩΣΙΣ** ἥγουν **ΕΠΑΡΣΙΣ ΤΙΣ ΤΡΟΙΑΣ.** Τὸ πόνημα τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον τυπωθὲν βιβλίον εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλώσσαν· ἡ ἔκδοσις αὗτη εἶναι σπανία καὶ πολύτιμη. Μετετυπώθη δὲ ἐν Βενετίᾳ τὸ 1640 εἰος παρὰ τῷ τυπογράφῳ Πέτρῳ Πινέλλῃ. Περὶ δὲ τῆς ἔκδοσεως τοῦ βιβλίου τούτου ἴδοι τί γράφει δὲ Βρυνέτος, Manuel Tόμ. B', σ. 212. Édition originale, rare et recherchée. Le vol. est composé de 163 f. signat. A-XII; le titre est en grec, et la souscription italienne est sur le dernier f. *recto*. Vend. 63 fr. *m. r. dent.* la Vallière; 64 fr. Soubise; 48 fr. de Cotte; 140 fr. Mac-Carthy. La réimpression faite à Venise par P. Pinelli, 1640, in 4, ne se trouve pas facilement. 18 à 24 fr.

(31) — **Ιστορία τοῦ Ταγιαπιέρα.** Ἐνετίησιν, ἀρχή. παρὰ Στεφάνῳ τῷ Σαβίῳ, εἰς 12<sup>η</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Τὸ πατημάτιον τοῦτο, συγκείμενον ἐκ δώδεκα σελίδων, μετετυπώθη τὸ 1782, ἀνευ ὀνόματος τοῦ τυπογράφου, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει. Εἶναι γεγραμμένον εἰς χυδάταν γλώσσαν παρὰ τοῦ Κερκυραίου Ἰακώβου Τριβώλη, ὅστις ἡθέλησε νὰ ἐξυμνήσῃ τ' ἀνδραγαθήματα τριτράχου τινὸς Ἐνετοῦ, ναυμαχήσαντος κατὰ Τούρκων, καὶ τοῦ ὄποιου τὴν γενναιότητα περιγράφει μὲ τοὺς ἐφεζῆς στίχους, οὓς ἀγαφέρω ὡς παράδειγμα τοῦ χυδαίου ὑφους τοῦ ποιητοῦ.

Δὲν ψηφάζει ταῖς σαΐτταις,  
Σὲν ὁ φούρναρης ταῖς πήτταις·  
Ἀλλὰ οὔδε τὰ σκουτάρια,  
Μουσουλμάνων τὰ κοντάρια.

(32) — 'Ιστορία τοῦ 'Ρὲ τῆς Σκοτζίας μὲ τὴν 'Ρήγισσαν τῆς 'Εγγλιτέρας, 'Ενετίησιν' αφική. παρὰ 'Αντωνίῳ τῷ Πινέλλῳ, εἰς 8<sup>η</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Συγγραφεὺς τοῦ ποιημάτιου τούτου, συγκειμένος ἔξ εἶχοσι σελιδῶν γενετικὴν διάτοπην ίσχωρος Τρινόλης. Τοῦ ποιημάτιου τούτου ἡ ύπόθεσις είναι οἱ ἔρωτες τοῦ Λοδοβίκου μὲ τὴν Βεατρίκην, κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ περιτοινύμου συγγραφέως τῆς Ιταλίας Βοναππέτου ἐν τῷ ποιημάτι του II Decamerone. Τὸ ποιημάτιον τοῦτο μετετυπώθη πολλάκις ἐν Βενετίᾳ· σημειώνω κατὰ γραμμογίαν οἵας μετετυπώσεις ἔτυχε νὰ λαβῶ ἀνὰ χεῖρας· τὸ 1577 ἔτος πατέρος Χριστοφόρου τῷ Ζανέτῳ· τὸ 1779 παρὰ Αντωνίῳ τῷ Βόρτολο· τὸ 1795 καὶ 1813 παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ.

(33) — Γέννησις, κατορθώματα, καὶ θάνατος 'Αλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος διὰ στέρου· κόπῃ καὶ δεξιότητι Ζῆνου τοῦ Δημητρίου. Τυπώθη στῇ Βενετίᾳ, 1529. εἰς 8<sup>η</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Τὸ παιημάτιον τοῦτο εἶναι γεγραμμένον εἰς τὴν ἔμιλουμένην διαλεκτὸν τῶν Ζακυνθίων. Τοῦ αὐτοῦ δε ποιητοῦ ἔχομεν, ἐν τῇ ἑταῖρῃ διαλέκτῳ τῆς πατρίδος του, τὴν μετάφρασιν τῆς Ηατρογρυμογραφίας τοῦ Όυγκου, ἵνα κατὰ πρῶτον ἐτύπωσεν ὁ εἰς τὸ ἄκρων φιλέλην καὶ σοφὸς καθηγητὴς Μαρτῖνος Κρούστης ἐν τῷ συγγράμματι του Turco-Graecia Βιβλ. Δ'. σ. 371. μεταφρασμένην Λατινιστὶ καὶ μὲ σημειώσεις περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσας. 'Ο δὲ ἐπίτειρος φιλέλην καὶ σοφὸς Λάγγιος μετετυπώσε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγιος ποιημάτιον μὲ τὴν μετάφρασιν καὶ τὰς σημειώσεις τοῦ Κρούστου ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ, ἐπιγραφομένῳ Joh. Mich. Langii D. ad Poësin Barbaro-Graecam succincta Introductio. Altdorfi, an. M. DCC. VII. εἰς 4<sup>η</sup>.

(34) — Θησάως καὶ τῆς 'Εμπλίας Γάμοι. — Stampato in Vinegia per Giovanantonio et fratelli da Sobbio a requisitione de M. Damiano de Santa Maria de Spici. M. D. XXIX. nel mese di Decembrio. εἰς 4<sup>η</sup> μικρὸν, μὲ ἔγνογραφίας.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** 'Ο τόπος τῆς τυπώσεως καὶ ἡ γρανιλογία τοῦ σπανίου βιβλίου τούτου ἀναγινώσκονται ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδῃ. Τὸ διηγούμενον τοῦ ποιηταῦ εἶναι ἀγνωστον. Τὸ δὲ ποίημα, συνταχθὲν εἰς ἀπλῆν γλῶσσαν τῆς ΙΕ'. ἐκατονταετηρίδος, διαιρεῖται εἰς δώδεκα βιβλία. αἱ σελίδες δὲν ἔχουσιν ἀριθμόν. 'Η ἔκδοσις

αὗτη ὅχι μόνον εἶναι σπανία, ἀλλὰ καὶ πολύτερος. Εἰς μίαν δημοπρασίαν βιβλίων ἐν Λονδίνῳ ἐπωλήθη διὰ 5 λιρ. στερλίνας καὶ 5 σελίνια κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Βρυνέτου, Manuel, Τόμ. Γ'. σ. 450. Προέρχεται δὲ ἡ ὑπέρογκος τιμὴ αὗτη ἐκ τῆς ἐσφαλμένης ἰδέας τῶν λογίων τῆς πεπιδευμένης Δύσεως, ὅτι τὸ περὶ οὗ δὲ λόγος βιβλίον εἶναι τὸ πρῶτον τυπωθὲν εἰς τὴν ἀπλῆν ἡμῶν γλώσσαν, ὡς ἀναφέρει εἰς συγγράφεὺς Ἀγγλος, ἀνεψιός καὶ χλιδονόμος τῆς Κομητείας τοῦ ἀοιδίμου καὶ μεγάλου εὐεργέτου τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους, τοῦ γεννατοῦ Ἀρχοντος τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας Γιελφόρδ. ἐν τῷ συγγράμματί του, ἐπιγράφομένω· *An Essay on certain points of resemblance between the Ancient and Modern Greeks, by the Honor. Fred. Sylv. North Douglas, student of Christ Church. Oxonii. Third edition corrected. London, 1813. εἰς 8<sup>vo</sup>. ἴδοι τι λέγει ἐν σ. 75. The first book published in the vulgar Greek appears to have been a translation of the Theseide of Boccaccio. Τὸ πρῶτον βιβλίον, δημοσιευθὲν εἰς τὴν κινήτρην Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, φαίνεται νὰ ἦραι ἡ μετάρραψις τῆς Θησηΐδος τοῦ Βοκακκίου.*

(35) — Ποίημα νέου, πάνυ ώραῖον καὶ ωρέλιμον τοῖς ἀναγινωσκομένοις περὶ στρατιωτικῆς πραγματείας, Συνθεμένον παρὰ Λεωνάρδου Φορτίου, Ῥωμαίου, Κόμητος Παλατίνου. Venetia, per Vettor q. Piore Romano delle Serene et conip. nell'anno del Sigaore 1531. nel mese di maggio εἰς 8<sup>vo</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Ίδοι τι ἀναγινώσκεται περὶ τοῦ βιβλίου τούτου καὶ τοῦ συγγράφεως αὐτοῦ ἐν τῷ Ἑλληνομνήμονι σ. 293. «Ο Δουκάγγιος (Glossarium ad scriptores mediae et insimae graecitatis, λέξ. Ἀρτελαρίχ, Λορμπάρδα, Μπούλπερ, Όρδειον, Ποιγκίον, Φλασκίον κ.τ.λ.) παραθέτει σποράδην ἐκ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου βιβλίου τοῦ πονήματος Λεονάρδου τοῦ Φορτίου στίχεις ὄμοιοι καταλήκτους εἰς χυδαίαν γλώσσαν. Ο δὲ Γεράρδος ι. δ Ούόσσιος (De Poëtis Graecis. Κ. Θ'. σ. 224). λέγει μόνον· «Ἐν ᾧ τει 1531 διὰ στίχων Ἑλληνικῶν τῆς νῦν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἑλλησι γλώσσης ὁ Ῥωμαῖος Λεονάρδος Φόρτιος ἔγραψε τὸ περὶ στρατιωτικῆς καὶ πολεμικῶν μηγάλην, ἐν τῷ προσετέθησαν καὶ εἰκόνες.» Καὶ ἄλλος ἵταλος ἔγραψεν εἰς τὴν χυδαίαν ἡμῶν γλώσσαν, ἀλλ' ἥσαν ιερεῖς καὶ ιεραπόστολοι, οἵτινες, ἐπὶ σκοπῷ

νὰ διαδώσωσι τὰ δόγματα τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας, συνέγραψον τὰ ἀθλιαὶ ἐκεῖνα βιβλιάρια, ἐν οἷς καὶ τῶν λέξεων τὸ ἄκυρον καὶ τῆς φράσεως ἡ ἀναρμοστία καὶ τὸ ἄλλα ξενόφωνα παρατραπλίσματα προσπίπτουσιν ἀηδέστατα εἰς ἑληνικὰ ὡτα. Παράδοξον ὅμως φαίνεται, πῶς Ῥωμαῖος συνέγραψεν ἔμμετρος εἰς τὸ ἡμέτερον ἴδιωμα πεζοπολεύειν, καὶ διὰ τοῦτο πολλὴν ἔγειαν πιθανότητα, διὰ ὃ Οὐρσοῖς παρήχθη εἰς ἀπάτην ἐκ τοῦ ἐπιθέτου Ῥωμαῖος, τὸ ὄντον ὁ Λεονάρδος; συιεζέφερεν ως ἔμνικδν μετὰ τοῦ ἀλέου ὀνοματος, κατὰ τὸ πατέρα τοῖς ἡμετέροις ἐπικρατήσαν έθος οὐδὲ τῶν χρόνων τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας μέχρι τῶν καθημάτων, ὅπότε ἀξίως καὶ λαμπρῶς ἀνεκλήθη τὸ προγονικὸν "E. I. dην. v.

(36) — Διήγησις ὥρα: οτάτη 'Απολλωνίου τοῦ ἐν Τύρῳ,  
**'Ριμάδα.** In Venetia, per Messer Stefano da Sabio ad instantia di M. Damian di Santa Maria. 1534. Ἐνετίσται, παρὰ Στεφάνου τοῦ Σαντιέως, φραγμός. εἰς 8<sup>η</sup>.

**ΣΥΜΕΙΩΣΙΣ.** Τοῦ πατρικατίου τούτου, εἰς πολιτικοὺς στίχους, συγγραφεὺς εἶναι *Karatavii* ὁ τε, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Φαδικέου Bibl. Graeca, cedate Harles, Tόμ. IA'. σ. 274. *Constantinus recens scriptor, qui versibus politiciis Graeco-barbaris expressit Historiam Apollonii Tyrii. Prodiit Venetiis a. 1600 et 1696.* 8<sup>η</sup>. Ἐξ τῆς μαρτυρίας ταῦτας ὅμως ἔχεται, διὰ τὸ ἔκδοσις τοῦ 1534 ἡ τον ἀγνωστος εἰς τὸν βιβλιογράφον Φαθικέου, ως ἡ τον ἀγνωστος καὶ ἡ τοῦ 1500 ἔτους, ηπειρε εἰναι ἡ πρώτη, καὶ ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Δουκαγγίου, ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ *Scriptores mediae et iafimae Graeciae, Index Auctorum*, σ. 46 λέγοντις. *Constantini Historia Apollonii Tyrii, versibus politiciis Graeco-barbaris scripta anno 1500 mense Jan. ut auctor indicat sub finem poëmatis. Hροσθέτει δρως τὰ ἐφεξῆς.* At Codex Caesareus apud Lambecium lib. 5 *Gabriellem Contianum præfert. Impressum Venetiis 1603.* Ο δέ Λάζαρος δραμῶν περὶ τοῦ, περὶ οὐδὲ λόγος, ποιηματίου ἐν τῷ συγγράμματι αὗτοῦ *Ad Pēsin Barbaro-Graecam succincta Introductio*, σ. 23 λέγεται. In Bibliotheca Caesarea Vindobonensi, si D. Nesselii Catalogum Part. I pag. 340 seqq. consulueris, invenies *Codicem Manuscriptum Num. CCXLIV*, quem olim Augerius BUSBECKIUS Constantinopoli sibi comparaverat, in quo plura ejusmodi Poëmata

Neo-Graeca exstant. Hujus alteriusque mentione in facere operae pretium fuerit. Constat B. MORHOFIUM cap. IX. pag. 598 haec scripsisse: «Man hat auch einige Griechische Reim-Verse, worin die *Historia Apollonii Tyrii* versakt, die zu Venedig herausgegeben.» Simile quid observare licet apud GERH. IOH. VOSSIUM de *Historic. Latin.* Lib. III. pag. 279, ubi de Apollonio Tyro disserens, ait: *Constantinus quispius Graece cum transtulit versibus Politicis, ut Clarissimo et nobis amicissimo JOANNI MEURSIO monendum.* Atqui (nisi praelum accuses) lapsus videtur Vossius, aut etiam Meursius, siquidem *Constantinus*: quendam allegat. Ex citato Manuscripto palam est. auctorem *Carmen illius Neo-Graeci* esse GABRIELEM CONTIANUM. Ita enim auctor in fine operis ipse suum est professus nomen.

Ποίησις δύ ρεπό γειρός Ραζένης Κοντιάνου,  
Γιανάκιας ρεπεριζόντων χρόντις αποθάνειν

Non ergo quidem *Constantinus*, sed *Gabriel Contianus* auctor est illius in linguam Barbaro-Graecam conversi *Apollonii Tyrii*. *CONTIANUS* autem non est *Constantinus* quidam, sed, ut recte mihi conjectisse videtur laudatus aliquoties Hieromonachus *Anastasius Michael*, in sua Graeca ad me data Epistola: Γαζένης Κοντιάνος παρὰ τοῦ Conte, ὅπερ κατὰ Ιταλίας τὴν πατέρα Αατίνοις ἀξίαν Comitem ὑποσχυσάται. Non ergo Graecus natione videtur hic auctor fuisse. sed *Comes* quidam, qui Italis *Conte* elunctor. De reliquo principium *Carminalis illius Rhythmoi Neo-Graeci* tale est.

Μὲν δόξαν τῷ ιερῷ Χριστῷ ἀπόλλητος (sic) προσκυνοῦμεν,  
Γιανάκιας δώσει δύναμιν, λόγων καλῶν οὐκ ποτε γενεῖ  
Διδύγηστιν ὥραντες τῷ πατέρᾳ κατέθεται οὐδὲ σύρει  
Λική τὸν Ἀπολλόνιον, αφίντειν εἰς τὴν Τύρον. etc.

Ο δὲ ἱμέτερος Ἀλέξανδρος Ἐλαδίνος, ἐν τῷ συγγράμματί του *Status praesens Ecclesiae Graecae*, σ. 117, ἀποβάλλων ἐκ τοῦ Καταλόγου τῶν λογίων Ἐλαδίνων τὸ δνούχον τοῦ Κοντιάνου, λέγει περὶ αὐτοῦ. Illud hic maxime notandum venit, quod in insulis magis corrupte loquuntur Graeci, quam in continenti. Quare et libri, qui Venetus typis excuduntur, tum prosa tum ligata communi lingua, ita in renovandis editionibus a nonnullis insulanis doctis, qui ibi ferme semper versantur,

sunt corrupti, ut Gracci, qui in continenti habitant, vix illos absque repetita lectione intelligere queant, imo vero quam plurima vocabula plane ignorantur. . . . Unde non inepte jamdudum Anastasius Macedo negat hos corruptores esse Graecos. Tales olim fuerunt *Gabriel Contianus*, *Johannes Peccator*, *Georgius Hunnus*, aliquique hujus farinae quam plurimi, qui forte in insulis, ubi nati erant, matre Graeca, patre vero mercatore aut nauta usi sunt Italo. Qui postquam *Venetias* a parentibus deducti, ibique doctius sapere, quam antea cōspere, cum scirent, Graecam gentem, semper celebratam fuisse, sese Graecos, quam Italos maluerunt nuncupari, κ.τ.λ. Την διεξάγονταν ταύτην τοῦ Ἐλλαδίου δὲν ἔλαβεν παντάπτωσιν ὥπ' ὅπῃς ὁ Λδυμαντιος Κοραιος, ὃς τις ὄμιλῶν περὶ τοῦ ποιητικοῦ Διῆγησις ὠραιωτάτην Ἀπολλωνίου κ.τ.λ. καὶ τοῦ συγγραφέως αὐτοῦ, λέγεται. — «Ἐστι χρονογράφη κατὰ τὸ 1500 ἀπό την Γαβριὴλ Κορτιανὸν, Κρητικὸν τὴν πατρίδα. Καὶ ἡ τὸν μαρτυρίαν δὲ τοῦ Φαθρικίου, Ε.λ. Βιβλ. Τόμ. VIII. σ. 146 ἐκδ. τοῦ Harles, τὸ ποιημάτιον τοῦτο μετεφράσθη Λατινιστὶ, Γαλλιστὶ, Γερμανιστὶ, Ἀγγλιστὶ καὶ Ἰταλιστὶ. Εἴδη δὲ τῶν μαρτυριῶν τούτων ἔξαχνται, ὅτι ἐτυπώθη κατὰ πρῶτον τὸ 1500 ἐν Βενετίᾳ καὶ κατὰ δευτέρον τὸ 1534 παρὰ τῷ τυπογράφῳ Σχειέῳ, οὗ τὴν ἔκδοσιν ἔλαβον ἀνά χεῖρας. Μετετυπώθη ἐπίσոντς τὸ 1603 παρὰ Πέτρῳ οὐδὲ τοῦ πιττέ Χριστοφόρου τοῦ Τζανέτου, τὸ 1696 παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ εἰς 8<sup>η</sup> καὶ τὸ 1778 ἐτος παρὰ Δημητρίῳ Θεοδοσίου.

(37) — Σχόλια ἐπὶ τῶν ἐπτὰ τραγῳδιῶν Εὔριπίδου, συλλεγόντα παρὰ Ἀρσενίου Ἀρχιεπισκόπου Μονεμβασίας. *Venetiis*, 1534, apud Lucam Antonium Iuntam, εἰς 8<sup>η</sup>.

**ΣΠΙΦΕΙΩΣΙΣ.** Τὸ Σινέλιον τοῦτο ἀνιέρωσεν ὁ σχολιαστὴς τῷ σοφῷ καὶ φιλέλλειν Πάπᾳ Παύλῳ τῷ Γ'. Μετετυπώθη δὲ ἐν Βασιλείᾳ τὸ 1544 ἐτος. Ο Κρούσιος, ὄμιλῶν ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ Turco Graecia σ. 199, περὶ τοῦ πονήματος τούτου τοῦ Αρσενίου, ἀναφέρει τὰ ἔξι. *Hic Arsenius, Μονεμβασίας ἀρχιεπίσκοπος, collegit ex antiquis libris (in Creta, et Venetiis et Florentiae) Scholia in 7 tragoealias Euripiidis, graeca: nempe in Hecubam, Orestem, Phoenissas, Medeam, Hippolytum, Alcestem, Andromacham. Excidit Venetiis tunc Lucas Antonius Junta 1534.* Arsenius autem eleganti epistola praefixa, dedicat illam Paulo III, Pontifici: cuius epistolae hoc argu-

mentum est: 1. gratulatur ei de Pontificatu adepto (quem gerere coepit 1535) multa in eo laudans, κλεινόν τε καὶ ἀξιάγαζον: καὶ τὰ ἐλλήνων ἐκ σπιργχών θινυάζοντά τε καὶ ἐκθινυάζοντα· 2. conqueritur de violenta libidine Italorum, qui praeſifiantur illis locis, ubi ipse sit: petens a Pontifice auxilium afflictis rebus. μάχονται, inquit, ἀγαρινοὶ Χριστιανοῖς, ἀμφότεροι δέ τοι; ταλαιπώροις γραικοῖς ἐκεῖνοι μὲν γάρ, τὸ ἡμέτερον βία (λειον αὐγλεῶς ἀνδραπόδισκη, καὶ τὸ γένος ἡμῶν εἰς τὰ τῆς γῆς πέρατα περιπλανᾶται διετελέσκοντα, τῶν δὲ ἐπερίων τινὲς, εἴτι καὶ πόπανον ὑπὸ τῶν θεοῦσγῶν ἐκεῖνων εἴη καταλειμμένον ἐν τῇ ἐλλάδι· κἀκεῖνο ἀρπάζοντες κατεσθίουσι. Conqueritar quoque: non etiam unum aut alterum Graecum esse inter tot Cardinales, gestantes σκιάδιον πορφυρόναφον, πολυτελές τε καὶ πολυπούροδον, Quanquam (inquit) οὐ ζητοῦμεν πολυταλάντους ἀρχαιεπισκοπάς, οὐδὲ ἐπισκοπάς καὶ ἀρχαδεῖας τῶν παχειῶν, ἀλλ' ὅλιγον τε φίλον τε. 3. cum propter podagram et paupertatem (δέο ἔξω) ἐστατα θηρία Romain venire gratulatum non potuerit: καὶ ίδεν μὲν τὴν αὐτοῦ ἀρχαιεροποειστάτην καὶ θεοεικελον πρόσσωψιν προσκυνήσας δέ καὶ προσπτύξασθαι καὶ τοὺς ἵεροχρήνους αὐτοῦ πόδας dedicat ei loco διπτηρίου δῶρον haec Scholia: οἵδια γάρ σε (inquit) μακαριώτατε, δημητικώτατον διντα καὶ ποιηταῖς οὐχ ἡτον, οὐ καὶ τοῖς φιλοαόφοις προσκείμενον. 4. Indicat utilitatem lectionis Tragœdiarum ex Timothe dicente:

Ως ὠφελοῦσι πάντας· οὐ μὲν γάρ πέντε,  
Πτωχότερον αὐτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον  
Γενόμενον, οὗτο τὴν πενίαν βῆσον φέρει.  
Χωλός τές εστι; τὸν Φιλοκτήτην δρᾷ.

(38) — Ἀλκινόου Λόγος διδασκαλικός; τῶν τοῦ Ηλάτωνος δογμάτων. Ἐνετίγον, παρὰ Στεφάνῳ τῷ Σαριέῳ, αφλέ. εἰς 8<sup>ον</sup>

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Εκδότης τοῦ συγγράμματος τούτου εἶναι ὁ Μονεμβασίας Ἀρχαιεπίσκοπος Ἀρτεμίος, δοτις ἐν τῇ ἀριερωτικῇ ἐπιστολῇ του πρὸς τὸν ἐλλόγιμον Ηώλιον Ρινάλδον, θεωρεῖ τὴν ἔκδοσιν ταύτην ὡς πρώτην. Ενεκκ τούτου ἀποδεικνύεται, δτι ὁ Ἀρσένιος ἀγνοοῦσε τὴν τοῦ Ἀλδού ἔκδοσιν, κατὰ τὸ 1521 ἔτος τυπωθεῖσαν σὺν τῷ συγγράμματι L. Apuleji Metamorphoseon, καὶ τὴν μεταγενεστέραν ἐν Ηλείσιοις κατὰ τὸ 1532 ἔτος. Τὸ

δὲ κείμενον τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἀρσενίου διαφέρει εἰς πολλὰ μέρη  
ἀπὸ τὴν πρώτην ἐκδόσιν τοῦ 1521 ἔτους.

(39) — 'Ιάνου Λασκάρεως τοῦ 'Ρυνδακινοῦ ἐπιγράμματα.  
*Iani Lascaris Rhyndaceni Epigrammata. Parisiis, exemplaria prostant apud Jacobum Bogardum, Sub insigni D. Christophori e regione gymnasiī Camerarensis, 1542.* εἰς 4<sup>ον</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Έκδότης τοῦ πονήματος τούτου εἶναι δὲ μονογενὴς υἱὸς τοῦ συγγραφέως, ὃνόματι "Ἄγγελος, δοτις ἔμεινεν εἰς Παχρισίους μετὰ τὴν ἀναγώρησιν τοῦ πατρός του, τὸ 1584, προσκληθέντος εἰς Ρώμην παρὰ τοῦ ἀναγρευθέντος Πάπα Παύλου τοῦ Γ', Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Βούνετου, Manuel, Τόμ. B'. σ. 325, ἡ ἐκδοσίς αὗτη ἔγινε τὸ 1541 ἔτος. Οὐδὲτε βιβλιογράφος κάμνει μνεῖαν τῆς τυπώσεως; τῶν ἐπιγράμματων τούτων τὸ 1527 ἔτος εἰς 8<sup>ον</sup>. ὑπὸ τοῦ ἐκδότου Ιωνάννου Τουσάνου· edente Iac. Tusano. In chalcographio Tod. Badii Ascensii in Parrhisiorum academia, ad cal. Tul. 1527. Édit. rare, sans être chère.

(40) — Εὐσταθίου Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης παρεκθολαὶ εἰς τὴν 'Ομήρου 'Ιλιάδα καὶ 'Οδύσσειαν μετὰ εὔπορωτάτου καὶ πάνυ ὡφελίμου πίνακος. Romae 1542—1550. Αριδ Antonium Bladum Impressorem Cameralem. Τόμ. 4. εἰς φύλ.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Συντάκτης τοῦ πάνυ ὡφελίμου πίνακος τούτου εἶναι δὲ ἐκ Κερκύρας Ματέας Δεῖδης. Οὐδὲτε βιβλιογράφος κατέχει μνεῖαν τοῦ Ιταλὸς Νικόλαος Νικιωράνος, εἰς τῶν ἀξιωτέρων 'Ελληνιστῶν τῆς ἐποχῆς ἔκείνης.

(41) — Λόγοι διδακτικοὶ τοῦ πατρὸς πρὸς τὸν υἱόν. Ἐν Βενετίᾳς. Τύπος Κουνάδου. Venetiis, in aedibus Ioannis Antonii et fratrum de Sabio, 1543. εἰς 8<sup>ον</sup>.

(42) — Περὶ παιδῶν ἀγωγῆς τοῦ Πλουτάρχου Ἐγγείδιον, μεταφρασθὲν εἰς τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν ὑπὸ Νικολάου Σοφιανοῦ Κερκυραίου, καὶ παρ' αὐτοῦ τυπωθὲν ἐν Βενετίᾳ, ἐν οἰκίᾳ Βαρθολομαίου τοῦ Καλλιγράφου, αφιδδ. μηνὶ 'Ιανουαρίῳ 6'. εἰς 8<sup>ον</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Ερανίσθην τὴν ἐπιγραφὴν τῶν βιβλίου τούτου, ἐκ τοῦ ‘Ελληνομυρήμορος σ. 249, τοῦ ὥποιου ὁ πλινθὺς συντάκτης ἀναφέρει τὰ ἔρεξεῖς. «Νομίζομεν, ὅτι ἄλλαι μεταφράσεις, ἐὰν οὕτω δύνανται νὰ ὀνομάσσωσιν ὅθιδς αἱ ἀπὸ τῆς Αἰχαΐας εἰς τὴν καθομίλουμένην γινόμεναι μεταβολαὶ, δὲν ἐπιπλέθησαν προγενέστεραι ταῦτη». Ή λιὰς Νικολάου τοῦ Λουκάνου καὶ ἡ Βατραχομυομαχία Δημητρίου τοῦ Σίνου, δεκατέσταρα καὶ ὑπαρχεῖο ἐτη πρότερον τυπωθεῖσαι, εἶναι μᾶλλον ἡ οὐδὲν ἐπιτομὴ, καὶ δὲ παχύφασις μετὰ πάσης ὡς ἐκ τοῦ μέτρου αὐτοῖς τυπωθεῖσαι, αδείχει. Τοῦ μεταφράστοῦ τούτου πένθημεν καὶ σύγγραψαμεν ἐπιστημονικὸν ἐπιγραφόμενον. Περὶ κατασκευῆς καὶ γράμμως κρικωτεῖον Ἀστρολάβον. Πούλῳ Γ'. τῷ Θαυτάρῳ “Ἄχε; φίλος τοῦ Αγριερεῖ ἀγριερεῖ. Η Ιδία βιβλίον τοῦτο στὴν αὐλαρού εἴλας σπουδώτατον, καὶ εὐτύχησε νὰ τὸ λάθι ὄντεις, ἐπειδὴ εὑρίσκετο μεταξὺ τῶν διὰ τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ιωνίου ἀκριβῆς σταλέντων βιβλίων ἐκ τῆς ἐν Λονδίνῳ βιβλιοθήκης τοῦ ἀστιδίου Κάρμιτος Γουέλφορδ, ἐν ἔτει πρὸ τῆς ἀποβιώσεώς του. Τὸ συγκάτιον τοῦ θίτον εἰς 1540. ἀνεῳ σκυψιώτεως τοῦ τόπου διπού ἐπιπλέθη καὶ αὔει χρυσογίας. Εἶτερον ἀντέτυπον εἶδεν ὁ ἐν Κερκύρᾳ Καθηγετὴς Χ. Φιλοπτᾶς ἐν τῇ Βοδλεϊανῇ τῆς Οξφορδίας βιβλιοθήκῃ. Κατὰ τὴν γνώμην δὲ τοῦ συντάκτου τοῦ Ἑλληνομυρήμορος τὸ περὶ αὐτὸν λόγος πόνημα ἐτυπώθη ἐν Πόρμη περὶ τὸ 1542 ἔτος.»

(43) — ‘Αντωνίου Ἐπάρχου τοῦ Κερκυραίου εἰς τὴν ‘Ἑλλάδος καταστροφὴν θρῆνος τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαί τινες πρὸς διμόνιαν συντείνουσαι τῆς Χριστιανῶν πολιτείας, Antonii Eparchi in eversionem Graeciae luctus. Ejusdem Epitaphium in Cardinalem Contarenum praestantissimi consilii virum. Venetiis, 1544. εἰς 4<sup>η</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Εν τῇ ἐπιστολῇ Θεοδοσίου Ζυγομαλὰ πρὸς τὸν σοφὸν φίλον του Κρονίου, ὅστις τὴν ἐπιπλέθησεν ἐν τῷ συγγράμματί του Turco-Graecia, σ. 94, ἀναγινώσκοντα τὰ ἔρεξεῖς περὶ τῆς σύμπολισίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ περὶ τοῦ πονήματος τούτου τοῦ Ἐπάρχου. — «Οὐδὲ δὲ νῦν (ὡς οὐκαὶ ἄλλοτε ἔγραψε, καὶ λέγει τοῖς ἐνταῦθα πᾶσιν οὐ παύσονται, τὰς ἀλτηθεῖσαν καρύτων) μετοικήσαντα πάντα τὰ ἀγαθὰ πάπλο τῶν Ἑλληνῶν τόπων, καὶ οἰκήσαντα ἐν ὄρεσι. Ή τε εοφίαν καὶ τῶν μαθημάτων ἐπιστῆμαι, αἱ τέχναι αἱ ἀρισταὶ, ἡ εὐ-

εγένεια, τὰ δὲ λαλα, ὁ πλοῦτος, ἡ παιδευσίς, καὶ ὁ λοιπός τῶν πράξεων χορός, ἐλληνικῶν δὲ χαρίτων τὸ κλέος, βαρὺς ὄλεσεν τούτον, βαρύχειροις δακρύστης ἥθεσιν ἀγλαῖην, ὡς τις τῶν λογίων πάντας (Ἀντώνιος Ἐπίπλοος αὗτος κερκυραῖος) θρηνῶν τὴν Ἑλλάδαν καταστροφὴν, ζυγὸν γουλείας (γρ. δουλείας) ἀκλεῶς ἀποφέρουσαν, ἐκλαυτε, στίχοις ἡρωεῖς εγείοις δακρυγέων ὑπὲρ τοὺς πολιαρχούσιους, ᾧ ἡ φρήν.

Νῦν ὀλορυθνῆς, Πιερίδες, νῦν ἀρχετ' ἀοιδῆς·

Δάκρυα νῦν, Ἐλικῶν, λεῖδ', ἀμοτον γούων.

Νῦν Χαρίτες, τρισσαὶ Ζηνὸς περικαλλέχ τέκνα,

Ἐλλάδος οὐλομένην συντυχίην κλάετε.

Ἄθρε, Ζεῦ, περίτημον, ἀθετι γένος, οἶον ὀλεῖται.

Μύρεο σὺν, Ἐλλὰς, μύρεο δυσμορίας.

Θύτος καὶ πρὸς ὁμόνοιαν συντενούσας ἐπιστολὰς θαυμασίας ἔπειραψε πρὸς τινας τῶν σοφῶν καὶ δυνατῶν, καὶ πρὸς Φίλιππου τηλαγγυθονα τὸν Γερμανὸν· οὖ δὴ τὰ τοιαῦτα εἰ οὐκ ἐθεάσω, πάπεμψω σοι, εἰ γράψεις ἐν γάρ τούτοις, τὰ Ἐλλάδος καὶ τοῦ γένους, ὅσην εἶχεν εὑδαιμονίαν, καὶ ὅπῃ κακῶν ἡλθεν, ἀκούσεις τραχνῶς. »

(44) — "Ανθος Χαρίτων. Ἐνετίησιν, ἀναλόμασιν Ἀνδρέου τοῦ Κουνάδου. Venetiis, in aedibus fratrum de Sabio. 1546. εἰς 8<sup>ην</sup>.

(45) — Διήγησις εἰς τὰς πράξεις τοῦ περιβοήτου στρατηγοῦ τῶν Ρωμαίων μεγάλου Βελισσαρίου. In Venetia, per Francesco Rampazzetto, l'anno del Signore M. D. L. III. εἰς 4<sup>ην</sup>.

(46) — Maximi Margunii, Episcopi Cytherensis, poëmata aliquot sacra, Graece, nunc primum publicata studio et opera Davidis Hoeschelii, A. M. E. Bibliotheca reip. Augustanae. Lugduni Batavorum, ex officina Plantiniana CIO. ID. XCII, εἰς 12<sup>ην</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Τὸ βιβλίον τοῦτο σύγκειται ἐξ 24 σελίδ. καὶ περιέχει διάφορα ἀτματα, ἐλληνιστὶ συνταχθέντα ὑπὸ τοῦ σοφοῦ Μαργουνίου, καὶ παρ' αὐτοῦ σταλέντα εἰς τὸν πεπαιδευμένον Ἐλληνιστὴν φίλον του Ἐσχέλιον, ὃστις τὰ ἐτύπωσε, προσθέτων μόνον τὴν Λατινιστὶ ἐπιγραφὴν τῆς συλλογῆς ταῦτης.

Ἐν ἐξ αὐτῶν τῶν ἀτυχάτων ἐπιγράφεται. «Τοῦ αὐτοῦ (Μαργουνίου) ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΝ εἰς Κωνσταντῖνον τὸν Λούκαριν ἐν Πατανίῳ διατρέθηται, καὶ γράψαντα αὐτῷ πρότερον, διε τὰ τῆς τύχης βιρέως ὑποφέρει. Ο Κωνσταντίνος οὗτος ήτον ὁ μετὰ ταῦτα Κύριλλος Λούκαρις, οίκομενικὸς Πατριάρχης.

(47) — Βιβλίον πρόχειρον τοῖς πᾶσι, περιέχον τὴν τε Ηρακτικὴν Ἀριθμητικὴν, ἥ μᾶλλον εἰπεῖν τὴν Λογαριαστικὴν, περὶ τοῦ πῶς εὑρίσκει ἔκαστος τὸ ἄγιον Πάσχα, καὶ τέλεον Πασχάλιον ἀεὶ καὶ πάντοτε καὶ περὶ εὑρέσεως σελήνης, ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ γίνεται ἡ γέννυσις αὐτῆς. Ἐνετίησιν. Παρὰ Πέτρου, υἱοῦ τοῦ ποτὲ Χριστοφόρου τοῦ Τζανέτου· αφῆς. εἰς 4<sup>ην</sup>.

**ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.** Συγγραφεῖς; τοῦ ἐπιστημονικοῦ βιβλίου ταῦτον εἶναι ὁ Ἐμμανουὴλ Γλυζόνιος. Μετεπωθῆη δὲ ἐν τῇ ἡγείσῃ πόλει κατὰ τὸ ἔτος 1765 παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ καὶ Δημητρίῳ Θεοδοσίου, ὅστις τὸ μετεπωτεσσεν καὶ τὸ 1783 ἔτος. ‘Ο Ἑλλάδιος, Status praesens Ecclesiae Graecae, σ. 7, ἐγκωμιάζει τὸ βιβλίον τοῦτο μὲ τὰς λέξεις ταύτας.... Arithmeticā Blezuni aliquoties ita prodierit, quae tam sagaci ingenio concinnata est, ut omnes quaestiones, quas alias Mathematici methodo Algebraica resolvere solent, simplici quadam arte absque ulla difficultate resolvat.